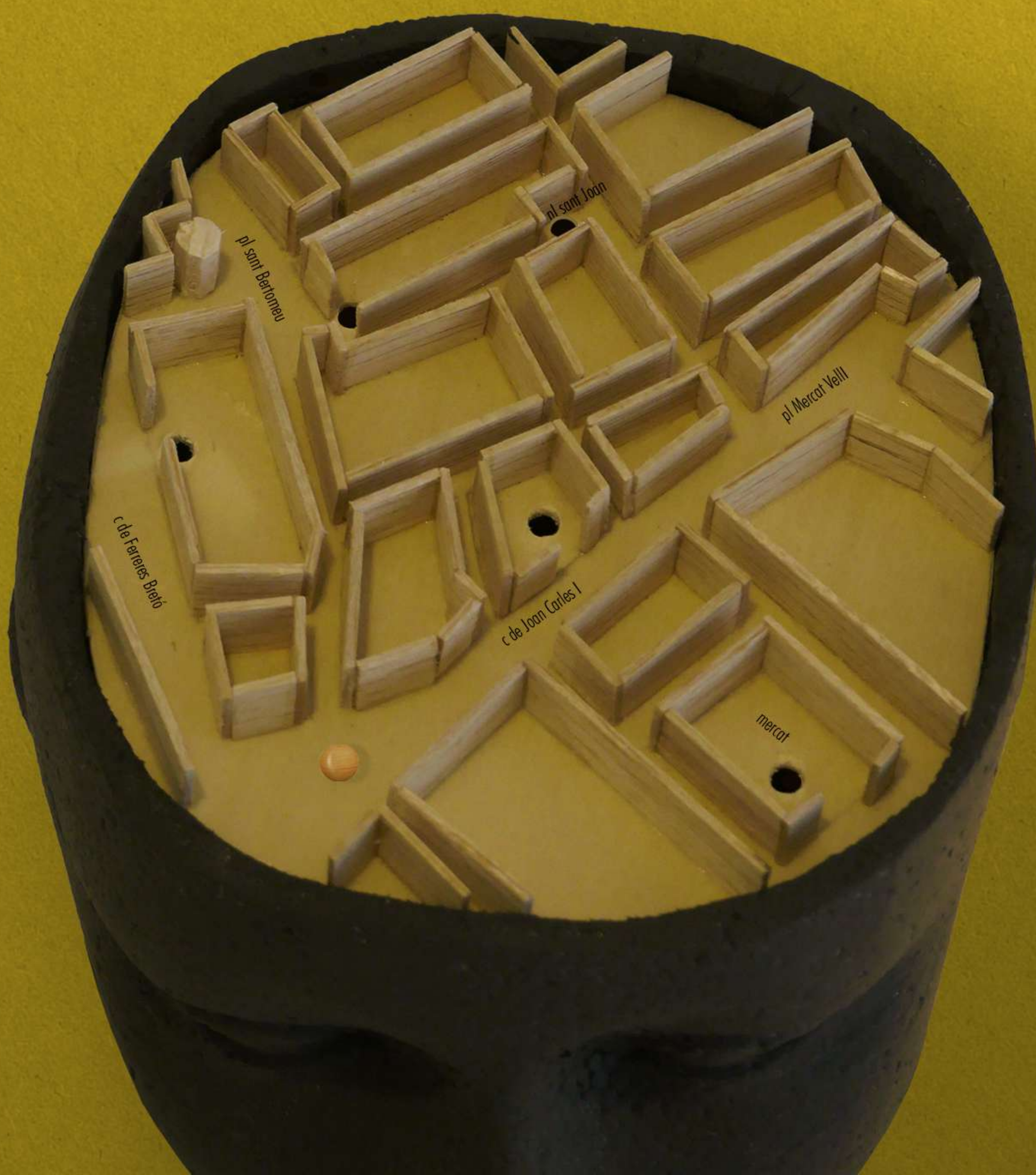

PROGRAMA

XI SETMANA DE LA CIÈNCIA

benicarló

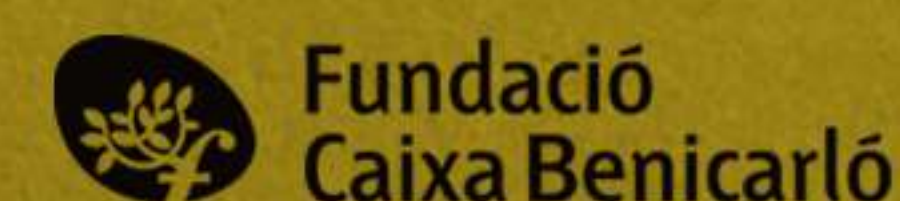
del 15 al 21 de maig de 2023

ORGANITZEN

COL·LABOREN

DILLUNS 15

10.30 h La Ciència al Mercat

lloc: MERCAT CENTRAL

Alumnat de l'IES Joan Coromines presenta els seus experiments científics.

DIMARTS 16

10.30 h La Ciència al Mercat

lloc: MERCAT CENTRAL

Alumnat de l'Col·legi Ntra. Sra. de la Consolació presenta els seus experiments científics.

20.00 h La Ciència a la cuina

PEDRO BERJA "Alimentar el coneixement per a menjar creativitat"

lloc: RESTAURANT DESTAPA'T

El jove xef menorquí va estudiar el Grau Superior de Cuina i Gastronomia al CIPFP de Benicarló.

La seua trajectòria formativa va continuar al restaurant Lasarte de Martín Berasategui i, posteriorment, al Bulli amb la metodologia Sapiens de Ferran Adrià, un bagatge que desenvolupa al seu restaurant Destapa't. És un dels joves talents de la gastronomia provinent del Basque Culinary Center.

***AFORAMENT LIMITAT A 20 PERSONES. INSCRIPCIONS AL CORREU ELECTRÒNIC rafa@benicarlo.org**

DIMECRES 17

18.00 h "Ciència i literatura"

lloc: BIBLIOTECA MANEL GARCIA GRAU. SALA JOSEP IGUAL

L'alumnat de Biologia de 2n de batxillerat de la professora Carme Navarro de l'IES Ramon Cid presentarà els llibres:

Encuentra a tu persona vitamina de Marian Rojas, a càrrec de Noa Pegueroles Ruíz i Noray Jiménez Orero

Cómo hacer que te pasen cosas buenas de Marian Rojas, a càrrec de Josefina Ortíz Tregarthen

¿Qué puede salir mal? de Sandra Ortonobes, a càrrec d'Andreu Gumbau Àvila i Uriel Molina Reverter

Optimismo y salud de Luís Rojas Marcos, a càrrec d'Alejandra Oroian i Marc Martínez Esteller

La maldición de Tutankamón y otras historias de microbiología de Raúl Rivas, a càrrec de Joan Ballester Ferrer i Héctor Ovejero Llorach

Dime qué comes y te diré qué bacterias tienes de Blanca García-Orea, a càrrec de Mar Valero Prats i Carme Soriano Borràs

Jugar a ser déus de Salvador Macip, a càrrec de David Remolina Salvador i Uriel Heredia Orón.

20.00 h **ARMANDO ACOSTA I MARIA ELENA SARMIENTO** “Vacunes, alguna cosa més a dir?”

Lloc: SALÓ D'ACTES DE LA CAIXA RURAL BENICARLÓ

El desenvolupament de vacunes és un element clau en el control de les malalties infeccioses. Les vacunes han salvat milions de vides, principalment d'infants. Molts països desenvolupats tenen nuclis de pobresa i marginació. D'altra banda, les catàstrofes naturals i els conflictes armats destrueixen les infraestructures de països que abans estaven ben organitzats, enfrontant-los als mateixos problemes dels països pobres.

Per tant, el desenvolupament de vacunes d'aplicació universal ha de constituir una prioritat a nivell mundial.

En aquesta xarrada s'abordaran els principals problemes que impedeixen que les vacunes arriben de la forma més eficaç a totes les parts del món. També s'hi parlarà dels esforços més recents per a l'aplicació de les vacunes fora de l'àmbit clàssic de les malalties infeccioses, en àrees com el càncer, malalties degeneratives com l'Alzheimer, malalties cardiovasculars i addiccions.

Armando Acosta Domínguez és doctor en Medicina, especialista de primer i segon grau en Immunologia, amb mes de 30 anys d'experiència en el desenvolupament de vacunes, mètodes de diagnòstic i immunoteràpies de nova generació. Ha estat director de Biotecnologia de l'Institut Finlay, a l'Havana i professor titular de la Facultat de Biologia de la Universitat de l'Havana. També ha sigut investigador i professor de la Universitat de Sains a Malàisia. Els seus treballs s'han presentat en esdeveniments científics internacionals i ha publicat en nombroses revistes científiques i llibres.

María Elena Sarmiento García San Miguel és doctora en Medicina, especialista de primer i segon grau en Fisiologia Normal i Patològica, amb mes de 30 anys d'experiència en el desenvolupament de vacunes, mètodes de diagnòstic i immunoteràpies de nova generació. Ha estat cap del Departament de Biologia Molecular de l'Institut Finlay a l'Havana i professora titular de l'Institut Superior de Ciències Mèdiques de l'Havana. També ha sigut investigadora i professora de la Universitat de Sains a Malàisia. Els seus treballs s'han presentat en esdeveniments científics internacionals i ha publicat en nombroses revistes científiques i llibres.

DIJOUS 18

20.00 h La Ciència al bar

ANABEL FORTE DELTELL "Com sobreviure a la incertesa?"

lloc: CAFÉ BRASIL

És fàcil que a l'hora de prendre una decisió o d'afrontar la nostra salut o el nostre futur ens assalte la incertesa. Em tocarà la loteria? Plourà avui? Quin serà el diagnòstic per als meus símptomes? Quant canviarà el nostre clima en els pròxims anys? En aquesta xarrada es parlarà de manera amena d'estadística, dels seus orígens i els seus usos actuals i futurs.

Anabel Forte Deltell és doctora en Matemàtiques per la Universitat de València i realitza la seua tasca docent i investigadora al Departament d'Estadística i Recerca Operativa. Actualment és presidenta de la Societat Espanyola de Bioestadística i editora de la revista de divulgació BEIO, impulsada per la Societat Espanyola d'Estadística i Recerca Operativa.

En l'àmbit de la divulgació és coneguda com BayesAna i, a més de participar en diversos programa de ràdio, és autora d'un blog anomenat "BayesAna: Estadística (gairebé) pertot arreu", guardonat com a millor blog en ciència en els Premis 20Blogs edició 2021.

DIVENDRES 19

10.30 h La Ciència al Mercat

lloc: MERCAT CENTRAL

l'International School Peñíscola presenta el taller de «Plastilina conductora», a càrrec de l'alumnat de 1r d'ESO.

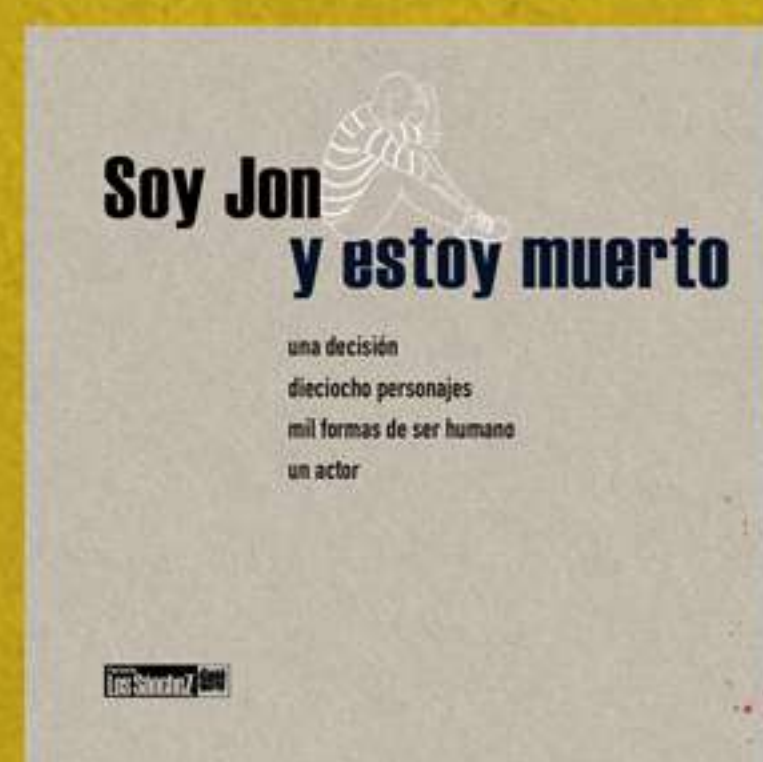

20.00 h JOSÉ MANUEL LÓPEZ NICOLÁS "Vamos a comprar mentiras"

lloc: SALÓ D'ACTES DE LA CAIXA RURAL BENICARLÓ

En aquesta xarrada es desmuntaran els abusos que la indústria alimentària practica des de fa temps per a enriquir-se sense respectar el consumidor, sovint tergiversant els avanços de la ciència, un dels valors al servei de la humanitat. S'exposarà de manera amena i rigorosa què ens diu la ciència sobre l'efectivitat de famosos productes. Així doncs, amb tota la informació al seu abast, les persones assistents aprendran a decidir i triar quina opció els convé entre les moltes que ofereix un mercat cada vegada més confús i artificios.

José Manuel López Nicolás és un dels divulgadors científics més rellevants del nostre país i amb major projecció en mitjans de comunicació i xarxes socials. És autor del popular blog «Scientia», un dels més premiats en l'àrea de la divulgació científica de l'àmbit hispà i també un dels més visitats. És catedràtic de Bioquímica i Biologia Molecular a la Universitat de Múrcia, on exerceix com a professor de Biotecnologia, Bioquímica i Tecnologia dels Aliments, i desenvolupa la seua activitat investigadora dins del Grup d'Excel·lència Bioquímica i Biotecnologia Enzimàtica. A més, és vicerector de Transferència i Divulgació Científica en aquesta universitat. És autor dels llibres *Nuevos alimentos para el siglo XXI* (2004), *Reacciones cotidianas* (2016), *Vamos a comprar mentiras* (2016) i *Un científico en el supermercado* (2019).

22.30 h Ciència i teatre *Soy Jon y estoy muerto*

“Una decisió. Divuit personatges. Mil formes de ser humà. Un actor. Un al·legat contra la pseudomedicina”

Lloc: SALÓ D'ACTES DE LA CAIXA RURAL BENICARLÓ

Autor: Javier Fernández Panadero

Direcció i interpretació: Rafa Sánchez

12.00 h JAVIER FERNÁNDEZ PANADERO “Busco un centro de gravedad permanente”

Lloc: PL. DE SANT JOAN

Javier Fernández Panadero, un clàssic de la Setmana de la Ciència a Benicarló, és llicenciat en Ciències Físiques per la Universitat Complutense de Madrid. S'ha convertit en un dels principals autors de divulgació de ciència amb conferències, articles, programes de televisió i ràdio.

18.00 h LEONOR CERDÁ ALBERICH “Del bosó de Higgs a la salut”

Lloc: SALÓ D'ACTES DE LA CAIXA RURAL BENICARLÓ

El bosó de Higgs (la partícula de Déu) constitueix l'última partícula fonamental descoberta (2012), l'existència de la qual va ser proposada per primera vegada als anys 60 per Peter Higgs i altres físics teòrics. El seu descobriment va ser una fita important en la física de partícules i va confirmar una teoria fonamental sobre com les partícules obtenen la seua massa. En aquesta xarrada s'explicarà com la recerca en física nuclear i altres energies s'ha aplicat al camp de la medicina, en particular a la lluita contra el càncer. La ponència brindarà a les persones assistents una comprensió més profunda de com la física i la medicina s'entrellacen per a combatre una de les malalties més mortals del món.

Leonor Cerdá Alberich és doctora en Física de Partícules i Altes Energies per l'Organització Europea per a la Recerca Nuclear (CERN). Investigadora en adquisició i anàlisi de dades amb tècniques d'intel·ligència artificial. Actualment és la responsable de l'Àrea de Computació i IA dins del Grup de Recerca Biomèdica en Imatge (GIBI230) en l'Institut de Recerca en Sanitària La Fe (València). Participa i lidera grups de treball en diferents projectes europeus d'imatge mèdica, intel·ligència artificial i oncologia. Té àmplia experiència en la gestió tècnica de projectes, en la tutorització i direcció de tesi de màster i de doctorat (actualment dirigeix 3 tesis doctorals en imatge mèdica i intel·ligència artificial) i en temes de divulgació científica.

19.15 h

Lliurament del premi del VI Concurs de Fotografia Científica Imatge i Ciència organitzat per l'Associació ABACS

Lloc: SALÓ D'ACTES DE LA CAIXA RURAL BENICARLÓ

19.30 h La Ciència a la cuina

RAFAEL MORENO ROJAS I JOSÉ LÓPEZ ALBA "La ciència en la cuina: el fregitori més saludable"

Lloc: SALÓ D'ACTES DE LA CAIXA RURAL BENICARLÓ

Els aliments fregits estan demonitzats en el món modern. D'una banda, tenim l'aportació calòrica que suposa el greix que impregna la fregitel·la, que incrementa el saldo a favor dels depòsits grassos en la pandèmia d'obesitat que sofrim en les societats desenvolupades i la doble càrrega de la malnutrició, en països en desenvolupament, que uneix la manca nutricional infantil amb obesitats concurrents en els adults. D'altra banda, el mateix fet de ser greix, que contravé les recomanacions de la Societat Americana de Cardiologia, que propugna dietes magres, per a evitar accidents cardiovasculars i, per tant, la guerra als greixos. Tot i això, en aquesta xarrada quedarà palés que aquestes recomanacions van quedar desfasades amb els estudis Predimed i Cardioprev, que demostren que la dieta mediterrània (rica en oli d'oliva verge extra) és molt més eficaç enfront de problemes cardiovasculars i cerebrovasculars.

Rafael Moreno és catedràtic de l'Àrea Bromatologia i Nutrició de la Universitat de Còrdova. També és director de la Càtedra de Gastronomia Mediterrània i del Màster en Avanços en Ciència Gastronòmiques de la Universitat de Còrdova. Té més de 190 articles científics publicats i 24 tesis doctorals dirigides i és autor o coautor de més de 60 llibres de desenvolupament científic o amb caràcter eminentment docent, destinats a millorar la compressió de l'alumnat davant la falta o difícil adquisició d'obres específiques. A més, és autor i promotor de pàgines web d'assignatures com a complement a la docència i promotor d'ensenyament no presencial des de finals dels 90. També és compilador i col·laborador de la Base Espanyola de Dades de Composició d'Aliments (BEDCA).

José López és acadèmic de l'Acadèmia Andalus de Gastronomia i Turisme, controlador aeri i tècnic supervisor d'ENAIRE. A més, ha sigut alumne de Ferrán Adrià en els cursos de l'Aula Chocovic durant més d'una dècada i desenvolupador de productes i assessor d'empreses, en l'àmbit de la gastronomia. Destaca també la seua faceta com a conductor de programes de cuina en directe, amb mestres com Jordi Roca i Javier Torres.

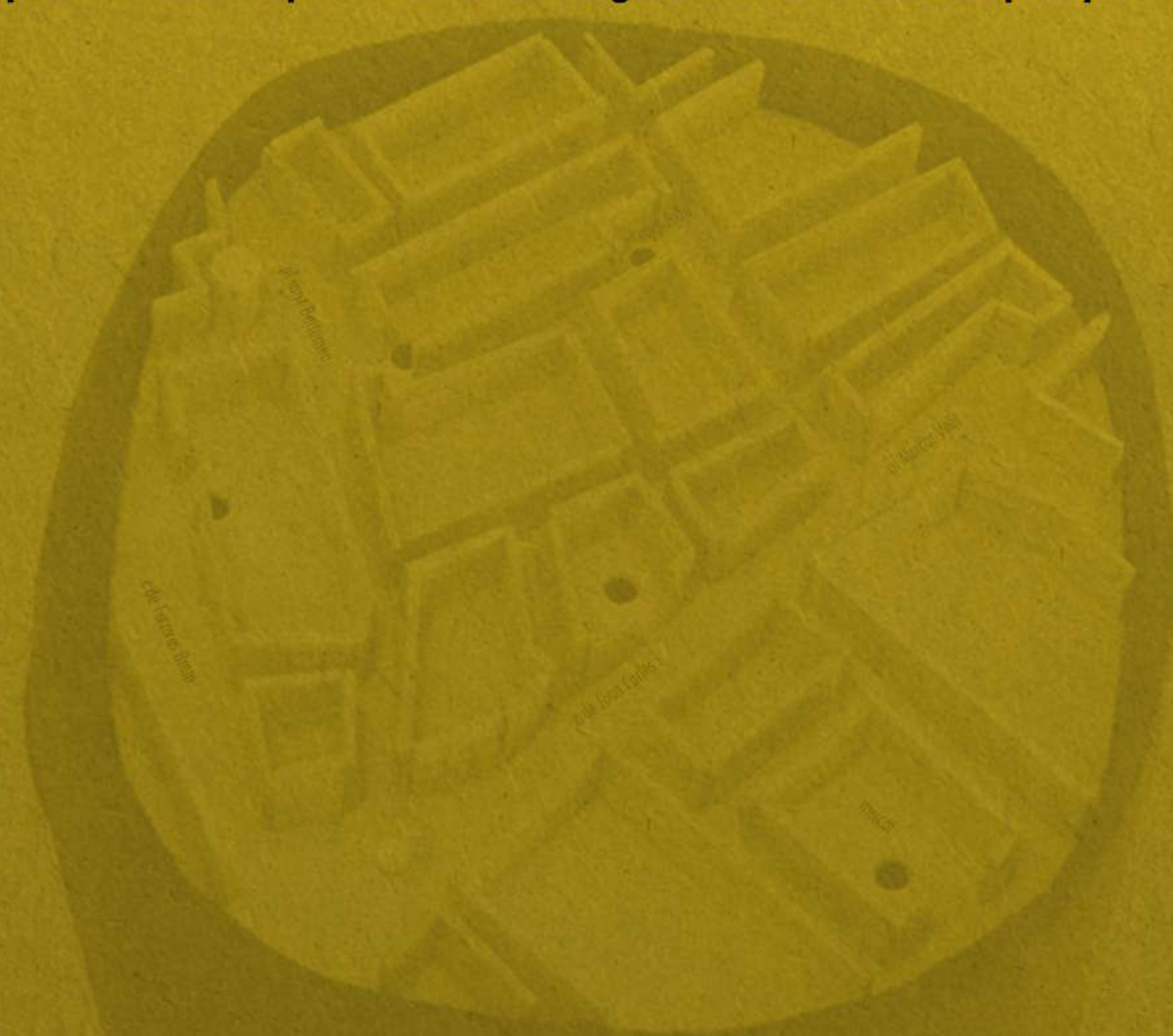
22.00 h NATALIA RUIZ ZELMANOVITCH i MANUEL GONZÁLEZ "Astrocopla"

Lloc: SALÓ D'ACTES DE LA CAIXA RURAL BENICARLÓ

A través de la sàtira, l'humor, la comèdia més irreverent i les cançons populars, Natalia Ruiz Zelmanovitch i Manuel González intenten divulgar ciència de manera divertida i rigorosa.

Natalia Ruiz Zelmanovitch és tècnica superior en Comunicació i Divulgació i llicenciada en Traducció i Interpretació per la Universitat de Granada, experta en Planificació i Gestió Cultural i en Comunicació Social i Divulgació de la Ciència. A més, ha portat a terme treballs de comunicació científica en diversos centres, com l'Institut d'Astrofísica de Canàries (IAC), l'Institut de Ciències de Materials de Madrid (ICMM-CSIC), l'Institut de Física Fonamental (IFF-CSIC) o el Centre d'Astrobiologia (CAB). També ha treballat en ràdio i televisió i, en les seues estones lliures es dedica a l'espectacle amb temàtica científica. Entre els seus projectes teatrals i videogràfics destaquen *El diario secreto de Henrietta Leavitt* (2013) o *El enigma Agustina* (2018 Premi Prismas 2019 a Millor Projecte Singular). La seua passió pels contes l'ha portada també a publicar, juntament amb Silbia López de Lacalle, el llibre *Galápagos, las islas que caminan*.

Manuel González García és astrofísic i divulgador de l'Institut d'Astrofísica d'Andalusia - CSIC, llicenciat en Ciències Físiques per la Universitat Complutense de Madrid i doctor en Astrofísica per la Universitat de París XI. S'ha dedicat a la recerca en astrofísica a l'Observatori de París, en l'Institut de Radioastronomia Mil·limètrica a Granada i a l'Observatori Astronòmic Nacional a Madrid. Actualment treballa a l'Institut d'Astrofísica d'Andalusia (Granada), en tasques de comunicació científica. Forma part del grup de monologuistes científics Big Van, on divulga a través de les cançons populars. Juntament amb Natalia Ruiz Zelmanovitch, és l'inventor de l'astrocopla, disciplina que barreja copla i astronomia. En companyia d'Emilio García, és «El astrónomo indignado» (2016-2019), un videoblog de divulgació científica. A més, ha dirigit el documental *El enigma Agustina* (2018) i la websèrie musical Camino a Congreso (2021), obres guardonades amb el Premi Prismas, el premi més important de divulgació científica a Espanya.

12.00 h EDELMIRA MARTÍ “La trombosis, una enemiga silenciosa de nuestra salud”

Lloc: SALÓ D'ACTES DE LA CAIXA RURAL BENICARLÓ

La coagulació i la trombosi són processos importants per a la reparació de ferides i la prevenció de sagnat excessiu, però també poden ser la causa de malalties greus. La coagulació és un procés en el qual els components de la sang formen un coàgul per a detenir el sagnat, mentre que la trombosi es refereix a la formació de coàguls innecessaris que poden obstruir els vasos sanguinis i provocar problemes de salut greus, com a infarts i embòlies. És essencial comprendre aquests processos per a prevenir i tractar malalties relacionades amb la coagulació i la trombosi.

Edelmira Martí és doctora en Medicina per la Universitat Autònoma de Barcelona, és especialista en hematologia al Servei d'Hematologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona i responsable de la secció d'hemostàsia i trombosi al Servei d'Hematologia de l'Hospital Clínic Universitari de València. També és membre de la Societat Espanyola d'Hematologia i Hemoteràpia (SEHH) i de la Societat Espanyola de Trombosi i Hemostàsia (SETH). A més, és autora de més de 50 comunicacions a congressos nacionals i internacionals i nombrosos articles científics.

18.00 h Ciència en família

HELENA GONZÁLEZ i ORIOL MARIMON “Clowntífics, la ciència més pallassa”

Lloc: SALÓ D'ACTES DE LA CAIXA RURAL BENICARLÓ

Orilo i Arlequino són dos científics que s'enfronten a un gran repte: preparar els experiments científics més impressionants mai realitzats. T'atreveixes a ajudar-los? Espectacle teatral per a tots els públics.

Helena González és doctora en Epigenètica del Càncer i directora educativa de Big Van.

Oriol Marimon és doctor en Biofísica i director de projectes internacionals en Big Van.